

Møte tirsdag den 11. desember kl. 19

President: Å g o t V a l l e

D a g s o r d e n (nr. 7):

1. Innstilling frå kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering m.m. (Innst. O. nr. 12 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 17 (2001-2002))
2. Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 14 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 4 (2001-2002) og Ot.prp. nr. 27 (2001-2002))
3. Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i smittevernloven og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 15 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 26 (2001-2002))
4. Referat

Statsråd Dagfinn Høybråten overbrakte 1 kgl. proposisjon (se under Referat).

Presidenten: Representanten Eirin Faldet vil framsette et privat lovforslag.

Eirin Faldet (A): Jeg vil få lov til å fremsette et forslag fra stortingsrepresentant Karita Bekkemellem Orheim og meg selv om godkjenning av barnevernsinstitusjonene i forslag til lov om endringer i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barnevernstjenester.

Presidenten: Representanten Harald T. Nesvik vil framsette et privat lovforslag.

Harald T. Nesvik (FrP): Jeg vil på vegne av representanten Morten Høglund og meg selv fremme forslag om endring i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholig drikk m.v.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Innstilling frå kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering m.m. (Innst. O. nr. 12 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 17 (2001-2002))

Sigvald Oppebøen Hansen (A): Denne saka er på mange måtar ein del av statsbudsjettet for 2002. Slik sett er ein reduksjon av lønnsplikt under permittering i prinsippet vedteke. Det Odelstinget i dag skal gjere, er å ta stilling til forslaget til lovendring.

Litt om dagens permitteringslov: Den pålegg arbeidsgjevar lønnsplikt for permitterte arbeidstakarar i ein arbeidsgjevarperiode på tre dagar. Deretter blir det ytt dag-

pengar etter folketrygda i inntil 52 veker før arbeidsgjevar på ny får lønnsplikt.

Denne saka vart fremja av regjeringa Stoltenberg og halden ved lag av den nye samarbeidsregjeringa. I proposisjonen blir det gjort framlegg om å redusere trygdeperioden frå 52 til 26 veker. Det vil medføre at arbeidsgjevar vil få lønnsplikt att etter ein trygdeperiode på 26 veker.

Det å vere permittert inneber at arbeidstakar mellomstels blir løyst frå arbeidsplikta utan at arbeidsgjevar blir løyst frå lønnsplikta. Det vil seie at arbeidsavtala skal gjelde slik at arbeidstakarar som er permitterte, både har rett og plikt til å ta opp att arbeidet når tida for permittering er over.

Bruk av permitteringsregelen varierer mykje. Det kan vere store konjunktursvingingar i enkelte bransjar, eller det kan vere andre uheldige årsaker til at arbeidsgjevar må gå til det steget å permittere.

Dagens lovverk inneber altså at arbeidsgjevar i periodar med låg aktivitet t.d. kan velte sine lønnsplikter over på trygdesystemet. Eg meiner at det er viktig å ha ei slik ordning, både for bedriftene og for arbeidstakarane. Men eit altfor generøst regelverk kan på den andre sida føre med seg at for mykje av dagens arbeidskraft blir kanalisert til dei næringane som har desse store svingingane. Eit anna resultat av eit for generøst regelverk kan vere at talet på permitteringar aukar, fordi det blir billegare for arbeidsgjevarane.

Komiteen meiner at ein reduksjon i trygdeperioden lik den som det er gjort framlegg om, vil innebere at arbeidsgjevar på eit mykje tidlegare tidspunkt vil ta stilling til om bedrifta har behov for arbeidskrafta i bedrifta. Dermed vil ein også tru at arbeidstakarar som er permitterte, vil kome attende til arbeid på eit mykje tidlegare tidspunkt, med andre ord kome tidlegare og raskare i arbeid.

Eg vil presisere at når Odelstinget nå går til det steget å stramme inn lønnsplikta under permittering, er det viktig å følgje utviklinga på arbeidsmarknaden nøye. Og dersom situasjonen på arbeidsmarknaden blir vanskeleg, med omfattande permitteringar og negative konsekvensar for arbeidstakarane, så vil komiteen ta atterhald om at ein kan kome attende til lova og om nødvendig endre den.

Til slutt: Komiteen har motteke kopi av eit brev frå NHO til arbeids- og administrasjonsministeren der NHO gir uttrykk for tvil om desse endringane også er tenkt å gjelde for permitteringar som er iverksette før 1. januar 2002. Frå mi side tolkar eg lovframlegget slik at det ikkje er grunn til å frykte dette. Ei endring av lova som skal gjelde frå 1. januar 2002, har ikkje tilbakeverkande kraft dersom det ikkje er sagt noko anna om det i proposisjonen eller i komiteen si innstilling. Derfor er det mi klare oppfatning at dei nye reglane berre skal gjelde for permitteringar som skjer etter 1. januar 2002. Permitteringar før den tida skal rette seg etter dagens lov – nemleg ein trygdeperiode på 52 veker.

For å få klarleik i dette vil eg oppfordre statsråden til å ta ordet og svare på det spørsmålet som NHO har stilt, slik at både komiteen og departementet har ei lik tolking av dette.

Kari Lise Holmberg (H): Etter at denne saken ble avgitt, har det kommet en henvendelse som Høyres medlemmer i kommunalkomiteen finner grunn til å videreformidle.

Henvendelsen kommer fra asfaltbransjen, en bransje som er sesongbetont og avhengig av så vel klimatiske forhold som geografi. For bedriftene i denne bransjen er det helt sentralt å beholde utlært arbeidskraft, slik at arbeidstakerne begynner igjen i bedriftene ved ny sesong. Det vil være svært problematisk for disse bedriftene å holde arbeidstakerne permittert dersom ytelsen fra folketrygden reduseres til 26 uker, og det sies at alternativet for bedriftene vil kunne bli oppsigelse.

Nå er det slik at virkningene i bransjen av sesongsvingningene antas å være av midlertidig karakter. Statens Vegvesen Produksjon AS vil selv ha en egeninteresse i at man setter helårsvedlikehold ut på anbud når man etter omorganiseringen skal konkurranseutsette drift og vedlikehold.

Nedsettelsen til 26 uker vil i en overgangsperiode være svært uheldig for asfaltbransjen. Det vil derfor fra bransjens side bli tatt kontakt med departementet om denne problemstillingen, og vi vil fra vår side be departementet være positiv til en dialog med disse bedriftene.

Statsråd Victor D. Norman: Når det gjelder spørsmålet om tilbakevirkende kraft, er det klart at dagpenger under arbeidsledighet er en rettighetsbasert livsoppholdsyttelse for den enkelte, og et vedtak om dagpenger har derfor etter departementets og min mening et veldig sterkt vern. Jeg legger derfor til grunn at loven ikke skal gis tilbakevirkende kraft. Og jeg kan opplyse om at departementet allerede ved brev til Aetat Arbeidsdirektoratet av 9. november i år underrettet om at permitterte arbeidstakere som mottar et vedtak om dagpenger under permittering før 1. januar 2002, skal kunne gå ut permitteringsperioden på 52 uker.

Når det gjelder spørsmålet om asfaltarbeidere, er det i lønnspliktloven i dag én gruppe arbeidstakere som er unntatt fra loven, og det er arbeidstakere i fiskeforedlingsbedrifter. Det har sammenheng med de mange kortvarige svingningene i råstofftilgangen der. Det er klart det er mange arbeidsområder som er underlagt større og mindre sesongsvingninger. Å lage ytterligere unntak for flere grupper enn for arbeidstakere i fiskeforedlingsbedriftene er ikke ønskelig. Men jeg har lyst til å understreke at jeg har merket meg at det i innstillingen fra komiteen presiseres at det er viktig å følge utviklingen i denne saken nøye og om nødvendig endre loven dersom endringen vil føre til store negative konsekvenser for arbeidstakerne, eller dersom arbeidsledigheten blir så stor at det skaper problemer. Og jeg synes spørsmålet om asfaltarbeiderne er et av de spørsmålene vi skal følge nøye i kjølvannet av iverksettelsen av loven. Jeg skal for øvrig også merke meg komiteens øvrige merknader.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 71)

S a k n r . 2

Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 14 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 4 (2001-2002) og Ot.prp. nr. 27 (2001-2002))

Presidenten: Etter ønske fra sosialkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 45 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 10 minutter, de øvrige gruppene 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Første taler er Asmund Kristoffersen, da sakens ordfører, Britt Hildeng, sitter i Lagtinget.

Asmund Kristoffersen (A): Ot.prp. nr. 4 og Ot.prp. nr. 27 inneholder en rekke forslag til lovendringer. Flere av dem er av rent lovteknisk karakter og justeringer i forhold til tidligere lovvedtak. Disse endringene vil jeg i liten grad berøre, men heller kommentere en del forslag til lovendringer som følger av det budsjettet som vi nå behandler parallelt.

Ønsket om å gjøre noe for dem som er dårligst økonomisk stilt, har gått som en rød tråd gjennom hele høstens budsjettbehandling. Det preget Stoltenberg-regjeringens budsjettframlegg, og det preget oppfølgingen fra Bondevik-regjeringen.

Flere av lovendringene som nå fremmes, har som siktemål å bedre økonomien for grupper som generelt har det vanskelig. Andre lovforslag handler om å skape større trygghet for grupper som til nå har falt mellom flere stoler, og som således har kommet i økonomiske krisesituasjoner ved sykdom eller arbeidsløshet.

I flere sammenhenger har komiteens oppmerksomhet vært rettet mot barns oppvekstvilkår. Komiteen har pekt på at særlig yngre uførepensjonister med forsørgeransvar for barn kan ha det vanskelig økonomisk. Komiteen uttrykker derfor sin tilfredshet med forslag om endring i folketrygdloven som tar sikte på å bedre økonomien til barnefamilier der hvor begge eller én av foreldrene er pensjonister.

En enstemmig komitee slutter seg til forslaget om å øke barnetillegget til alders- og uførepensjonister fra 30 pst. til 40 pst. av grunnbeløpet, hvilket innebærer en økning på 5 136 kr årlig pr. barn.

Ut fra samme argumentasjon gir komiteen sin enstemmige tilslutning til forslaget om at enslige forsørgere med funksjonshemmede eller langvarig syke barn skal ha full stønad til barnetilsyn også når det gis forhøyet hjelpetønad på grunn av barnets sykdom eller funksjonshemming. Komiteen mener at det på denne måten også vil

legges bedre til rette for at enslige forsørgere skal kunne få mulighet til utdanning og arbeid.

Regjeringen følger opp forslag vedtatt i forbindelse med utjammingsmeldingen, der det ble pekt på at unge mennesker som ble alvorlig syke, ikke hadde samme økonomiske trygghet som andre i vårt samfunn, fordi vårt lovverk ikke fanget opp ungdom i en utdanningsfase. Dette innebærer at det kan oppstå vanskelig økonomiske situasjoner når perioden for omgjøring av lån til stipend er utløpt, og fram til en kan motta rehabiliteringspenger. På denne bakgrunn foreslår departementet å innføre en særordning for unge under utdanning, slik at rehabiliteringspenger kan gis umiddelbart etter at perioden for omgjøring av stipend utløper.

Det fremmes forslag om endringer i folketrygdloven §§ 3-27 og 3-28 som innebærer gunstigere pensjonsregler for langtidspasienter i institusjon. Hele komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Under langvarig institusjonsopphold med fri forpleining fra det offentlige blir folketrygdens ytelser til livsopphold redusert. Ved budsjettbehandlingen i 1997 ble imidlertid pensjonsreduksjonen avvirket i somatiske sykehus. En slik reduksjon har imidlertid ikke tilkommet pasienter i psykiatriske sykehus.

Etter departementets oppfatning er det rimelig at pasienter som er i et behandlingsopplegg med sikte på utskrivning, sidestilles med pasienter med opphold i somatiske sykehus, men at langvarig boopphold sidestilles med opphold i somatiske sykehjem, slik at trygdeytelsene reduseres på samme måte som ved somatiske sykehjem. Departementet foreslår imidlertid at det er først ved langtidsopphold over ett år at pensjonen skal reduseres.

I dag er det relativt stor forskjell på det minstebeløpet som pasienter ved ulike heldøgnsinstitusjoner får beholde, avhengig av om det er statlige eller kommunale institusjoner.

Komiteen uttrykker imidlertid at pasientbetalingen i statlige og kommunale institusjoner bør være noenlunde lik. Komiteen slutter seg derfor til forslaget om å bedre den økonomiske situasjonen for langtidspasienter i de statlige institusjonene ved å øke minstebeløpet der med 516 kr.

En gjenlevende ektefelle under 67 år har på visse vilkår rett til etterlattepensjon som skal avkortes mot arbeidsinntekt.

Ved flere anledninger har et stortingsflertall understreket betydningen av å motivere gjenlevende ektefeller til å forsørge seg selv ved eget arbeid. Departementet har på denne bakgrunn foreslått at pensjonen for etterlatte under 55 år skal reduseres ut fra forventet inntekt som minst svarer til to ganger grunnbeløpet. Det skal imidlertid kunne gjøres unntak hvis etterlatte har rimelig grunn til å ha lavere inntekt. Slike unntaksgrunner kan være behov for utdanning, omsorg for små barn eller manglende arbeidsmuligheter. Komiteens flertall har sluttet seg til forslaget, idet man understreker at forslaget bygger på gjeldende praksis og således er en skjerping, men ikke en endring, av gjeldende prinsipper.

Ved flere anledninger har komiteen og Stortinget pekt på betydningen av mer fleksibilitet i forholdet mellom arbeid og trygd. En har også pekt på betydningen av at flere eldre har ønske om å være lenger i arbeidslivet, men at de har behov for en noe løsere tilknytning enn hel eller halv stilling. Men for eldre som for yngre må det være et poeng at alt arbeid skal lønne seg. Dagens regler om at pensjonister mellom 67 og 70 år får sin pensjon redusert med 40 pst. dersom de tjener mer enn 1 G, begrenser motivasjonen for å arbeide mer. Det er derfor gledelig at departementet nå følger opp forslaget fra Stortinget om å øke inntektsgrensen til 2 G for dem som er mellom 67 og 70 år, før pensjonen avkortes.

Som sagt inneholder denne samleproposisjonen en rekke forslag til endringer. Jeg har valgt å kommentere noen av disse. Med dette anbefaler jeg komiteens innstilling.

Harald T. Nesvik (FrP): Regjeringen har ved fremleggelsen av disse to proposisjonene lagt opp til en rekke endringer i folketrygdloven. Selv om de aller fleste er mer eller mindre av tilpasningsmessig art, er det i tillegg lagt opp til en del endringer som må sies å være av prinsipiell karakter. Jeg vil derfor få lov til å knytte noen kommentarer til de endringer der Fremskrittspartiet har et annet syn enn Regjeringen.

Det legges i proposisjonen opp til gunstigere pensjonsregler for langtidspasienter i institusjon, og dette støtter Fremskrittspartiet. Det er imidlertid grunn til å merke seg at man har forskjellig regelsett ut fra hvilken type institusjon det gjelder. Dette er etter Fremskrittspartiets mening ikke hensiktsmessig, og på denne bakgrunn ønsker Fremskrittspartiet at regelverket skal gjennomgås med sikte på at det endres slik at en får de samme avkortingsbestemmelsene for alle institusjoner.

Vederlagsforskriftens bestemmelser om fribeløp har ikke vært justert siden 1980-tallet. Dette har ført til at de som rammes av denne forskriften, må sies å ha kommet særs dårlig ut de senere år. Fremskrittspartiet vil derfor fremme forslag om at fribeløpet økes til 12 000 kr.

Når det gjelder de endringer som er foreslått i sanksjonsbestemmelsene for enslige forsørgere, vil Fremskrittspartiet stemme imot disse på grunn av at dette vil kunne medføre merarbeid for trygdeetaten når det gjelder rutiner og oppfølging, samtidig som det ikke vil ha noen vesentlig betydning for brukeren.

Det legges i proposisjonen opp til en innskrenkning av retten til etterlattepensjon, til tross for at det allerede i dag er sterke begrensninger i retten til å motta denne pensjonsytelsen i form av samordning og behovsprøving. Fremskrittspartiet vil ikke medvirke til at det gjennomføres en ytterligere innstramning på dette feltet og vil derfor stemme imot forslaget til endring.

Det er gledelig at Regjeringen nå følger opp vedtaket som ble fattet i forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:84 for 2000-2001, fra Siv Jensen og meg selv, om å stimulere eldre arbeidstakere til videre deltakelse i arbeidslivet.

Den endringen som det legges opp til, der fribeløpet økes fra 1 G til 2 G ved kombinasjon av arbeidsinntekt og alderspensjon før fylte 70 år, er riktignok bare et steg i riktig retning. Fremskrittspartiets medlemmer i komiteen har derfor fremmet forslag om at pensjonister skal ha rett til sin fulle og rettmessige pensjon ved fylte 67 år uten avkorting for eventuelle øvrige inntekter.

Fremskrittspartiet kan ikke si seg enig i at minst mulig ressurskrevende gjennomføring skal kunne gå foran hensynet til personvernet og publikums interesser, og vil på denne bakgrunn stemme imot Regjeringens forslag om å lovfeste en hjemmel til å innhente og registrere opplysninger om kontonummer også for personer som ikke er stønadsmottakere.

Fremskrittspartiet kan heller ikke godta at det gis hjemmel til å sløyfe forhåndsvarsel når det gjelder brukeligheten av registrerte kontonummer. For øvrig vil Fremskrittspartiet slutte seg til forslagene til endringer og forenklinger på dette området.

Jeg vil til slutt få ta opp de forslag der Fremskrittspartiet står alene eller sammen med andre, og som er inntatt i innstillingen.

Presidenten: Harald T. Nesvik har tatt opp de forslagene han refererte til.

Olav Gunnar Ballo (SV): SV er glad for at barnetillegget nå blir økt til 40 pst. av grunnbeløpet i folketrygden, sånn som forslaget i utjamningsmeldingen la opp til.

SV er også glad for at man nå i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet har fått til – ikke minst på grunn av SV – en ytterligere økning av barnetillegget fra neste år ved at man setter inn 70 mill. kr på det området.

Det er klart at barnetillegget vil målrettet kunne virke inn mot de familier som står svakest rustet rent økonomisk, og det er derfor viktig at man får økning av den typen tillegg.

Vi står sammen med Senterpartiet om et forslag som jeg også vil fremme her. Vi understreker at man bør se på og prøve å øke en rekke av de tillegg som målrettet kan nå de svakeststilte gruppene, og ber om at man vurderer en økning av grunnbeløpet i folketrygden og de mest vanlige tilleggene med sikte på å redusere behovet for supplerende sosialhjelp for trygdemottakerne. Da er det naturligvis viktig også å se på hvordan spesielt de yngste, barn og unge, kan nås med målrettede justeringer i tilleggene.

Vi har sett hvordan det tidligere har vært forskjeller i pensjonsreduksjonen mellom ulike grupper av langtidspasienter. Man har behandlet psykiatiske pasienter og pasienter innenfor somatikken ulikt. Nå rettes det opp, og det synes vi er bra.

Det er likevel formuleringer knyttet til loven som kan skape uklarheter med hensyn til hvorfor man fortsatt behandler grupper ulikt. I likhet med foregående taler ser vi det som et mål å fjerne forskjellsbehandlingen – pensjonsytelser skal være uavhengig av om man ligger på en kommunal, en fylkeskommunal eller en statlig institusjon. Så selv om man får til lovendringer her, er det fort-

satt en vei å gå. Man bør få til en total utligning også etter SVs syn når det gjelder pensjonsreduksjon for ulike grupper.

Det finner nå også sted en harmonisering av arbeidsgiverperioden ved at den utvides også for selvstendig næringsdrivende. Jeg vil understreke at SV var mot utvidelse av arbeidsgiverperioden begge gangene det skjedde i forrige stortingsperiode. Men vi oppfatter det samtidig som urimelig dersom man skal ha en forskjell i arbeidsgiverperioden mellom arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende. Det som skjer her når et flertall går inn for at arbeidsgiverperioden skal være lengre, altså 16 dager, er at den da blir lik for de to gruppene.

Jeg noterer meg at Senterpartiet argumenterer imot, for så vidt noe oppsiktsvekkende, i og med at de jo tidligere har gått inn for utvidelse av arbeidsgiverperioden. Men nå argumenterer de altså imot. Vi er uenig i et sånt resonnement – perioden må være lik for begge gruppene hvis man først har gått inn for at den skal forlenges for den ene gruppen.

Det blir innstramning i forhold til ytelser knyttet til etterlattepensjonen. Det er vi i SV også uenig i. Vi ser stadig vekk at samordning av og innstramning i pensjonsordningene kan bidra til å undergrave den generelle tilliten til offentlige pensjoner. I tillegg vil naturligvis en familie basere seg på de felles inntekter man har, spesielt i situasjoner der man også har barn. Etter SVs syn skal man da være forsiktig med å stramme mye inn i forhold til dem som er igjen når noen faller fra. Vi går derfor mot det forslag som her foreligger når det gjelder endring av loven knyttet til etterlattepensjonen.

Jeg har tatt opp det forslag som SV har sammen med Senterpartiet. De øvrige forslag er, så langt jeg kan se, allerede tatt opp.

Presidenten: Olav Gunnar Ballo har tatt opp det forslaget han refererte til.

Ola D. Gløtvold (Sp): I Ot.prp. nr. 4 og Ot.prp. nr. 27 fremmes flere lovendringer som jeg bare kort skal komme inn på her, men jeg vil si litt om de praktiske følger av en del av disse endringene.

En samlet komitee slutter seg til at barnetillegget for alders- og uførepensjonister skal økes med 10 prosentenheter og dermed skal utgjøre 40 pst. av grunnbeløpet i folketrygden. Dette er i tråd med intensjonene som lå i utjamningsmeldingen. Samtidig er vi glad for at det nå blir en økning i barnetillegget gjennom den bevilgningen som er gjort på 70 mill. kr i statsbudsjettet. Imidlertid vil de barnefamilier som måtte få økt prosentandel i barnetillegget gjennom trygden, men som har så dårlig økonomi at de må få supplerende sosialhjelp, ikke få dette tillegget som en reell økning i sin økonomi.

Vi mener at trygdens ytelser må være på et slikt nivå at det i de aller fleste tilfeller ikke skal være behov for supplerende sosialhjelp. Dette ville også forenkle det offentlige arbeid med støtte- og tilskuddsordninger for de mest vanskeligstilte.

Senterpartiet foreslår derfor sammen med SV at Regjeringen vurderer grunnbeløpet i folketrygden og de mest vanlige tilleggene med sikte på å redusere behovet for supplerende sosialhjelp for trygdemottakere.

Senterpartiet ber også, sammen med SV og Framskrittspartiet, Regjeringen utarbeide nye retningslinjer for reduksjon av pensjonsytelser til personer med langtidsopphold i kommunal eller fylkeskommunal institusjon som likestiller brukere i slike institusjoner.

Når det gjelder gjennomarbeidingen av og debatten om utjammingsmeldingen, ble søkelyset satt på den vanskelige økonomiske situasjonen som unge mennesker og studenter med alvorlige sykdommer kan komme i. Vi er derfor glad for at det nå foreslås innført en særordning for denne gruppen, slik at rehabiliteringspenger kan gis umiddelbart etter at perioden for omgjøring av lån til stipend utløper, og vi støtter dette forslaget.

Vi er imidlertid forbauset over at ingen andre partier enn Senterpartiet går imot at egenrisikoperioden for sykepenger for selvstendig næringsdrivende skal utvides. For alle andre skal sykkelønsordningen være fredet fram til 2005. Utvidelsen for selvstendig næringsdrivende som nå foreslås, vil gi ytterligere belastning for denne gruppen og bety forverrede rammebetingelser for dem som prøver å skape eller opprettholde sin egen arbeidsplass. Mange snakker varmt for en slik arbeidsplasspolitikk og verdiskaping, men her undergraves denne utviklingen.

Det er ikke riktig som representanten Ballo sa, at dette jamstiller gruppene. Arbeidsgiverperioden skal være lik, sa Ballo, men her er faktisk arbeidsgiver, altså den selvstendig næringsdrivende, også arbeidstaker, og det er ingen annen arbeidstaker som har 16 dagers egenandelsperiode.

Senterpartiet vil gå imot en slik politikk og stemmer derfor imot §§ 8-34 og 8-36 første og andre ledd.

Senterpartiet vil også stemme imot Regjeringens forslag om en innskrenkning av retten til etterlattepensjon. Det er allerede sterke begrensninger i retten til å motta etterlattepensjon i form av samordning og behovsprøving, og vi vil ikke medvirke til en ytterligere innstramning av en ytelse som både den avdøde og den etterlatte har kalkulert med skulle komme.

Senterpartiet vil også understreke at den foreslåtte regelendringen ikke er fullstendig, og at det derfor i stor grad overlates til forvaltningen å utferdige utfyllende regler på området. I sum er den foreslåtte endringen ikke akseptabel.

Jeg er glad for at vi nå får en lovendring i tråd med det som Senterpartiet gikk inn for i vår, med hensyn til at pensjonister mellom 67 og 70 år i større grad skal kunne kombinere arbeid og trygd ved at fribeløpet økes fra 1 til 2 G.

Når det gjelder Regjeringens forslag om at Rikstrykerverket skal ha lovfestet hjemmel til å innhente og registrere opplysninger om kontonummer også for personer som ikke er stønadsmottakere, vil Senterpartiet gå imot dette. Vi vil også gå imot hjemmelen for å sløyfe forhåndsvarsel når det gjelder brukeligheten av registrerte kontonummer.

Senterpartiet mener personvern hensynet må bety mye også i en slik sak, og at nytten og innsikten som Regjeringen påberoper seg, ikke er så stor at det oppveier dette hensynet. I den sammenheng vil jeg også vise til hva Datatilsynet og Justisdepartementet har sagt i den forbindelse.

Til slutt vil jeg klargjøre at Senterpartiet, i tråd med resten av komiteen, støtter forslaget om hjemmel i loven til å gi overgangsforskrifter. Men sammen med Framskrittspartiet og SV vil vi understreke at de grupper som omfattes av bestemmelsen, ikke må komme dårligere ut i forhold til nåværende samordningsregler når det gjelder beløpet etter samordning.

Statsråd Dagfinn Høybråten: Begge de to lovproposisjonene Odelstinget i dag behandler, er i hovedsak en oppfølging av utjammingsmeldingen, som den forrige Bondevik-regjeringen la fram. Jeg er derfor tilfreds med at også Stoltenberg-regjeringen fulgte opp en del av disse forslagene i Ot.prp. nr. 4 for 2001-2002. Jeg er spesielt glad for at den nåværende regjering har fått gjennomslag for de forbedringene som ble lagt fram i Ot.prp. nr. 27 for 2001-2002.

Regjeringen arbeider med en langsiktig tiltaksplan mot fattigdom. I dette arbeidet er vi særlig opptatt av vanskeligstilte barn og barnefamiliers situasjon. Det vi behandler i dag, er de første skrittene.

Uførepensjonister med forsørgeransvar for barn er en gruppe som svært ofte har dårlige levekår, og mange har lav inntekt over tid. Økningen av barnetillegget er derfor et målrettet og godt tiltak for å bedre levevilkårene for fattige barnefamilier. Stoltenberg-regjeringens forslag om å øke tillegget fra 30 til 35 pst. av grunnbeløpet mener vi ikke var tilstrekkelig, og det er derfor med tilfredshet vi konstaterer at det er flertall for vårt forslag om å øke tillegget til 40 pst.

Uførepensjonister med barn kan få en inntektsnedgang når den andre av foreldrene dør. Det er derfor positivt at komiteen også slutter seg til Regjeringens forslag om at det blir adgang til barnetillegg selv om barnet får rett til barnepensjon.

En del pasienter i psykiatriske sykehus har det vanskelig økonomisk. For å unngå at trygden reduseres er det enkelte som avbryter nødvendig behandling. Forslaget om at pensjon ikke skal avkortes for behandlingsopplegg under ett år vil kunne forhindre dette. Dessuten vil forslaget i større grad likestille psykiatriske pasienter med pasienter i somatiske sykehus, noe som er et selvstendig poeng.

En økning av minstebeløpet for beboere som bor i institusjoner lenger enn et år, synes rimelig. Det er også her likhetshensyn som er viktige.

Mindretallet ber Regjeringen utarbeide nye retningslinjer for reduksjon av pensjonsytelser som likestiller brukere i ulike institusjoner. Vi skal være klar over at det er en forskjell mellom reduksjon av trygd under opphold i statlige og fylkeskommunale institusjoner på den ene siden og den direkte egenbetaling som finner sted til kommunene i kommunale institusjoner, på den andre si-

den. Jeg er imidlertid enig i at det er behov for en gjennomgang av disse ulike regelverkene, ikke minst med henblikk på forenkling.

Også minstebeløpet i de kommunale institusjoner øker samtidig med økningen av folketrygdens grunnbeløp. Det er likevel riktig at det såkalte fribeløpet på 6 000 kr har stått stille. Jeg regner med at vederlagsbetalingen for opphold i kommunale institusjoner og omsorgstjenester er spørsmål som vil bli nærmere vurdert i løpet av noen tid.

For å motivere til økt selvforsørging blant yngre etterlatte er det foreslått å skjerpe noe på kravet til forventet yrkesaktivitet for personer med pensjon eller overgangsstønnad som gjenlevende ektefelle. Mindretallet peker på at den foreslåtte regelendring i for stor grad overlater til forvaltningen å utferdige utfyllende regler på området. De mener også det er uakseptabelt og overraskende at departementet foreslår å innføre begrensninger i adgangen til etterlattepensjon for løpende tilfeller.

La meg presisere at det fortsatt er adgang til full pensjon. Dette vil særlig være aktuelt for etterlatte som f.eks. har små barn, eller som ikke har forutsetninger for å ta arbeid. Siden ordningen i stor grad er en presisering av gjeldende rett, bør den gjelde også for løpende tilfeller. Men det er samtidig lagt inn en rimelig omstillingstid på ett år for alle, og lengre tid for den som trenger tid til utdanning o.l.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Harald T. Nesvik (FrP): I forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:84 for 2000-2001, fra Siv Jensen og undertegnede, fattet Stortinget følgende vedtak:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge frem forslag om å heve grensen for arbeidsinntekt som pensjonister mellom 67 og 70 år kan ha uten avkorting i pensjonen, fra 1 til 2 ganger folketrygdens grunnbeløp, og eventuelle andre endringer i lov om folketrygd som belønner den som ønsker å bidra med sin arbeidskraft etter fylte 67 år.»

I denne saken følger man opp del én av dette forslaget, dvs. hevingen fra 1 til 2 G. Det at man nå har fått gjennomslag for at denne gruppen kan jobbe litt mer, er veldig positivt, slik at vi får utnyttet denne høykompetente arbeidskraften enda mer enn vi kan i dag. Men det står videre at man ber Regjeringen legge fram forslag om «eventuelle andre endringer i lov om folketrygd som belønner den som ønsker å bidra med sin arbeidskraft etter fylte 67 år». Vil helseministeren se videre på dette, med henblikk på den situasjonen vi er i pr. i dag, der vi innenfor en del områder, særlig innenfor kompetansekrevende virksomhet, har mangel på arbeidskraft? Spørsmålet mitt er da om helseministeren nå vil legge ytterligere til rette for dem mellom 67 og 70 år, som etter lang tjeneste i veldig stor grad innehar den kompetansen som den enkelte virksomhet har behov for, og om han vil bidra til å forbedre systemet ytterligere på dette området.

Statsråd Dagfinn Høybråten: Forslaget om gunstige avkorting av alderspensjonen mot arbeidsinntekt før

fylte 70 år vil stimulere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid.

Fremskrittspartiet ber Regjeringen om å legge fram forslag for Stortinget om endringer som «gir pensjonister rett til sin fulle og rettmessige pensjon ved fylte 67 år uten avkorting for eventuelle øvrige inntekter». I den forbindelse vil jeg benytte anledningen til å minne om at det først er ved fylte 70 år at folketrygden gir en ubetinget rett til alderspensjon, og at videre pensjonsopptjening avsluttes.

Så til representanten Nesviks spørsmål. Det er klart at det hele tiden må være en vurdering av på hvilken måte samfunnet kan avveie hensynet til å sikre muligheten for pensjon og retten til pensjon og samtidig muligheten til å stå lenger i arbeid for dem som ønsker det. Det er en særlig aktuell problemstilling i tider hvor det er knapphet på arbeidskraft. I så måte regner jeg med at departementet løpende vil vurdere om det er behov for andre tiltak enn det som er fremmet i denne sammenheng, uten at jeg her og nå vil varsle noe på departementets vegne.

Ola D. Gløtvold (Sp): Jeg vil gå inn på forslaget om at sykelønnsordningen skal harmoniseres, som det heter i proposisjonen, og at egenrisikoperioden for selvstendig næringsdrivende skal utvides. Det sies at dette er en likebehandling, og at arbeidsgiverperioden skal være lik. Men det er jo ingen likebehandling all den tid disse personene også er arbeidstakere og får en egenperiode på 16 dager som man må finansiere selv. Jeg synes dette er en feil vinkling av både den ene og den andre regjeringen som har lagt fram dette forslaget. Jeg har lyst til å spørre helseministeren, som representerer en regjering som sier at det er viktig med positive rammevilkår for verdiskaping og for privat næringsvirksomhet, om han ikke ser denne forskjellen når det gjelder spørsmålet om likebehandling, at det likevel er en ulikhet her, og at det dermed gir forverrede rammevilkår for selvstendig næringsdrivende.

Statsråd Dagfinn Høybråten: Arbeidsgiverperioden for arbeidstakere ble utvidet fra 14 til 16 kalenderdager fra 1. april 1998. Selvstendig næringsdrivende og frilansere har rett til sykepenger fra trygden etter 14 dager fra og med den dagen sykdommen oppstod. Dette kalles ventetid. Selvstendig næringsdrivende og frilansere må i denne sammenheng anses å være sine egne arbeidsgivere, og departementet har derfor ment at det er hensiktsmessig at ventetiden for disse gruppene harmoniseres med arbeidsgiverperioden. Det er klart at man kan trekke likhetsbegrepet for langt i en slik sammenheng. Det er forskjellige grupper det er snakk om, og derfor er det også forskjellige regelverk. Men ulike ventetider kompliserer regelverket, og forslaget er først og fremst begrunnet i et ønske om å harmonisere reglene i loven. Forslaget vil bety en administrativ forenkling i de tilfeller der en person samtidig har inntekt både som arbeidstaker og som næringsdrivende eller frilanser.

Hovedpoenget med forslaget er den administrative forenkling som dette faktisk gir, og jeg synes det må

være et poeng i det store og komplekse regelverk vi har på folketrygdens område, at man søker å få til forenklinger der man med rimelighet kan få det til.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talere som nå får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Olav Gunnar Ballo (SV): Dette blir på mange måter en replikk, ikke til statsråden, men til Senterpartiet. Jeg har problemer med å forstå den distinksjonen som det her legges opp til når det gjelder arbeidsgiverperioden for arbeidstakere og for selvstendig næringsdrivende. Jeg må nesten be om at Senterpartiet presiserer det. Det var under regjeringen Bondevik I man fikk en utvidelse. Den var da vitterlig Senterpartiet medlem av. Er det slik at Senterpartiet i utgangspunktet var for en utvidelse av arbeidsgiverperioden så lenge det bare gjaldt arbeidstakere, men imot at det skal berøre arbeidsgivere som sådan som selvstendig næringsdrivende, eller er det egentlig slik at Senterpartiet hele tiden har vært imot utvidelse av arbeidsgiverperioden, men ble påtvunget det under regjeringen Bondevik?

Ola D. Gløtvold (Sp): Det er interessant med replikkordskifte også i denne debatten. Jeg hadde ikke regnet med at vi skulle ha det her, men jeg skal gjerne ta den.

Arbeidsgiverperioden ble utvidet, det er riktig. Men samtidig er det helt klart at man her har det forholdet at arbeidsgiver og arbeidstaker er en og samme person. Jeg regnet med at representanten Ballo så det. I den debatten som vi har hatt, i hvert fall det siste året, har man sagt at man skal frede sykelønnsordningen, slik at man ikke skal belaste arbeidstaker mer enn det man har gjort, og så må vi prøve å få ned sykefraværet. Det gjelder i alle sammenhenger. Så regner jeg med at Ballo er enig i at det må man også prøve å få til i forbindelse med selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonsbedrifter.

Dette er poenget vårt, at vi ikke skal belaste arbeidstaker og arbeidsgiver, som her er samme personen, med en større egenbetaling og egenrisikoperiode enn det vi gjør fra før. Jeg er også litt bekymret over at dette ofte går ut over gründere, kvinnelige arbeidsplasser og det verdiskapingsprogrammet som man har snakket om nå, hvor man skal prøve å få flere som kan skape sin egen arbeidsplass og kanskje være sin egen lykkes smed. Rammevilkårene for dette vil være atskillig vanskeligere med denne endringen, som først og fremst, når jeg har anledning til å si det, begrunnes med en administrativ forenkling, men det er enkeltpersonsbedrifter og små selvstendig næringsdrivende som må betale mye av den administrative forenklingen, etter min mening.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 72)

S a k n r . 3

Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i smittevernloven og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 15 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 26 (2001-2002))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 77)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal votere i sakene nr. 1–3.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering m.m.

I

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering skal § 3 (2) første ledd første punktum lyde:

Arbeidstaker som i løpet av de siste 18 måneder har vært helt eller delvis permittert uten lønn i 26 uker til sammen, har krav på lønn og annet arbeidsvederlag fra arbeidsgiver for den overskytende permitteringstid.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) skal § 4-7 annet ledd lyde:

Dagpenger kan ytes i inntil 26 uker i løpet av en periode på 18 måneder ved hel eller delvis permittering hos samme arbeidsgiver.

III

I midlertidig lov 23. juni 2000 nr. 49 om endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om endring i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering

Del II nr. 2 oppheves.

IV

Loven trer i kraft 1. januar 2002.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram fire forslag. Det er:

- forslag nr. 1, fra Harald T. Nesvik på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslag nr. 2, fra Olav Gunnar Ballo på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 3 og 4, fra Harald T. Nesvik på vegne av Fremskrittspartiet

Presidenten tar først for seg disse forslagene.

Forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide nye retningslinjer for reduksjon av pensjonsytelser til personer med langtidsopphold i kommunal eller fylkeskommunal institusjon som likestiller brukere i slike institusjoner.»

Forslag nr. 2, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å vurdere grunnbeløpet i folketrygden og de mest vanlige tilleggene med sikte på å redusere behovet for supplerende sosialhjelp for trygdemottakere.»

Forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at reduksjon av pensjonen til personer med langtidsopphold i kommunal eller fylkeskommunal institusjon ikke skal innrette før etter ett års opphold, og fribeløpet skal være minst kr 12 000.»

Forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag for Stortinget om endringer i lov om folketrygd som gir pensjonister rett til sin fulle og rettmessige pensjon ved fylte 67 år uten avkorting for eventuelle øvrige inntekter.»

Forslagene blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

I § 3-25 fjerde ledd første punktum skal tallet «30» endres til «40».

§ 3-25 femte ledd skal lyde:

Det ytes ikke barnetillegg hvis *barnet har* inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn *grunnbeløpet*.

I § 3-26 femte ledd bokstav b og c skal tallet «30» endres til «40». I bokstav c skal tallet «75» endres til «85».

§ 3-27 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Ytelsene omregnes bare dersom oppholdet antas å vilde være mer enn *ett år* inkludert hele innleggelsesmånedene.

§ 3-28 første ledd skal lyde:

Reduserte ytelser som nevnt i § 3-27 skal under opphold i institusjon utgjøre 25 prosent av grunnbeløpet pluss 10 prosent av *tilleggs pensjonen*. *Ytelsen skal likevel utgjøre minst 45 prosent av grunnbeløpet*.

I § 5-8 overskriften og andre ledd skal betegnelsen «fysisk behandling» endres til «*fysioterapi*».

§ 5-16 femte og sjette ledd skal lyde:

Trygden dekker ikke utgifter til ambulansebil, ambulansebåt eller luftambulansetransport. Utgiftene dekkes etter lov om spesialisthelsetjenesten m.m.

Departementet gir forskrifter om stønad etter denne paragrafen, herunder om dekning av reiseutgifter i andre tilfeller enn nevnt i denne paragrafen, om dekning av utgifter ved valg av sykehus etter *pasientrettighetsloven*.

§ 8-12 første ledd første punktum skal lyde:

Når en arbeidstaker, *selvstendig næringsdrivende eller frilanser* har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 248 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden.

§ 8-12 andre ledd andre punktum skal lyde:

Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder der vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første *16 kalenderdagene*.

§ 8-14 andre ledd skal lyde:

Reisetilskott ytes tidligst fra og med 17. dag etter at arbeidsuførheten oppstod.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 8-34 andre ledd skal lyde:

Det ytes ikke sykepenger for de første *16 kalenderdagene* regnet fra og med den dag arbeidsuførheten oppstod (ventetid). Ved ny arbeidsuførhet innen *16 kalenderdager* etter at trygden har ytt sykepenger, regnes det ikke ny ventetid.

§ 8-36 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget fra 17. sykedag, eller

§ 8-36 andre ledd andre punktum skal lyde:

Vilkåret om opptjeningstid gjelder ikke dersom søknaden om forsikring blir satt fram innen 16 kalenderdager etter at vedkommende var sykepengedeckket som arbeidstaker, som frilanser med forsikring etter § 8-39 eller som arbeidsløs etter § 8-49.

Presidenten: Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes mot 4 stemmer.

Videre var innstillet:

§ 8-38 andre ledd skal lyde:

Det ytes ikke sykepenger for de første 16 kalenderdage regnet fra og med den dag arbeidsuførheten oppstod (ventetid). Ved ny arbeidsuførhet innen 16 kalenderdager etter at trygden har ytt sykepenger, regnes det ikke ny ventetid.

§ 8-39 første ledd første punktum skal lyde:

En frilanser kan mot særskilt premie tegne forsikring for tilleggssykepenger for de første 16 kalenderdage.

§ 8-39 andre ledd andre punktum skal lyde:

Vilkåret om opptjeningstid gjelder ikke dersom søknaden om forsikring blir satt fram innen 16 kalenderdager etter at vedkommende var sykepengedeckket som arbeidstaker, som næringsdrivende med forsikring etter § 8-36 første ledd bokstav c eller som arbeidsløs etter § 8-49.

§ 8-39 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Dersom en frilanser samtidig har rett til sykepenger som arbeidstaker fra en arbeidsgiver i de første 16 kalenderdagene, ytes sykepenger fra forsikringen på grunnlag av differansen mellom sykepengegrunnlaget etter § 8-30 første ledd og den pensjonsgivende årsinntekten etter § 8-30 andre ledd.

§ 8-49 første ledd første punktum skal lyde:

Til et medlem som mottar dagpenger under arbeidsløshet, eller som opptjener ventetid etter § 4-9, ytes det sykepenger fra og med den dag medlemmet blir arbeidsufør.

§ 8-49 nytt andre ledd skal lyde:

Til et medlem som er oppsagt og mottar etterlønn uten arbeidsplikt og som har påfølgende rett til vartpenger etter lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse, ventelønn etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m., eller etter en særlov med tilsvarende ordning, kan det ved arbeidsuførhet ytes sykepenger fra det

tidspunkt vartpengene eller ventelønnen var forutsatt å komme til utbetaling.

Nåværende andre, tredje, fjerde og femte ledd blir nye tredje, fjerde, femte og sjette ledd.

Innholdsfortegnelse i kapittel 10 skal lyde:

Bestemmelser om

- formål står i § 10-1
- generelle vilkår står i §§ 10-2 til 10-4
- stønad til bedring av funksjonsevnen står i §§ 10-5 til 10-7
- rehabiliteringspenger står i §§ 10-8 til 10-15
- forholdet til andre folketrygdytelse som skal sikre inntekt, står i § 10-16
- forholdet til annen lovgivning står i § 10-17
- rehabiliteringspenger ved yrkesskade står i § 10-18

§ 10-8 tredje ledd bokstavene e, f og ny bokstav g skal lyde:

- e) tidligere har mottatt rehabiliteringspenger, og igjen blir arbeidsufør på grunn av en annen sykdom innen seks måneder mens vedkommende er i arbeid uten å ha opparbeidet seg rett til sykepenger fra trygden på nytt,
- f) må avbryte yrkesrettet attføring etter kapittel 11 på grunn av sykdom, eller
- g) er student under 26 år og har vært sammenhengende arbeidsufør i minst 20 uker på grunn av alvorlig sykdom.

Innholdsfortegnelse i kapittel 11 skal lyde:

Bestemmelser om

- formål står i § 11-1
- generelle vilkår står i §§ 11-2 til 11-6
- meldeplikt står i § 11-7
- attføringsstønad står i § 11-8
- attføringspenger står i §§ 11-9 til 11-17
- forholdet til andre folketrygdytelse som skal sikre inntekt, står i § 11-18
- forholdet til annen lovgivning står i § 11-19
- attføringspenger ved yrkesskade står i § 11-20

§ 11-4 første og andre ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til attføringsstønad etter § 11-8 at medlemmet er mellom 16 og 67 år.

Det er et vilkår for rett til attføringspenger etter § 11-9 at medlemmet er mellom 19 og 67 år.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 15-8 skal lyde:

Når det yngste barnet har fylt tre år, er det et vilkår for rett til overgangsstønad etter § 15-6 andre, femte og åttende ledd at den enslige moren eller faren enten

- a) er under utdanning som utgjør minst halvparten av utdanning på full tid,
- b) er i arbeid som utgjør minst halvparten av full tid,
- c) er tilmeldt arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker, se § 4-5 og § 4-8 første, andre og tredje ledd,
- d) etablerer egen virksomhet, se § 4-6 tredje ledd, eller
- e) er brukerkontakt.

Trygdekontoret kan sette som vilkår for rett til overgangsstonad etter første ledd bokstav c at den enslige moren eller faren i tillegg til å være tilmeldt arbeidsformidlingen, deltar på motivasjonskurs, arbeidsmarkeds-tiltak og/eller tar imot tilbudt arbeid.

Selv om vilkårene for rett til overgangsstonad i denne paragrafen ikke er oppfylt, gis det likevel overgangsstonad hvis den enslige moren eller faren ikke har en tilfredsstillende barnetilsynsordning og dette ikke kan tilskrives vedkommende selv. Det samme gjelder når den enslige forsørgeren eller barnet har en sykdom som hindrer forsørgeren i å ta arbeid eller utdanning. Sykdommen må dokumenteres med legeerklæring.

Departementet gir forskrifter om anvendelsen av bestemmelsene i denne paragrafen. Det kan herunder gjøres unntak fra utbetalingsbestemmelsene i § 22-12.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 63 mot 11 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.54.28)

Videre var innstillet:

§ 15-14 andre ledd oppheves.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 17-8 nytt andre ledd skal lyde:

En gjenlevende ektefelle som ikke har fylt 55 år, forventes å få en arbeidsinntekt på to ganger folketrygdens grunnbeløp etter en overgangsperiode på ett år etter dødsfallet. Dette gjelder likevel ikke dersom det er en rimelig grunn til at den gjenlevende ektefellen har en lave-re inntekt. Kravet til forventet arbeidsinntekt gjelder ikke dersom den gjenlevende ektefellen fyller vilkårene for rett til overgangsstonad etter § 17-6.

Nåværende andre, tredje og fjerde ledd blir nye tredje, fjerde og femte ledd.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 49 mot 25 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.55.06)

Videre var innstillet:

§ 17-10 nytt andre ledd skal lyde:

Ytelser etter dette kapittel kan gis selv om dødsfallet skjer mer enn fem år etter skilsmissen, dersom den skilte personen var helt eller delvis forsørget av bidrag. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på varigheten av ekte-skapet og den skilte gjenlevende personens alder.

§ 19-6 tredje ledd første punktum skal lyde:

Alderspensjonen skal ikke reduseres hvis den pensjonsgivende årsinntekten er mindre enn *to ganger* grunnbeløpet.

§ 22-10 fjerde ledd bokstav b skal lyde:

b) attføringsstonad (§ 11-8)

§ 22-12 sjette og syvende ledd oppheves.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 22-18 første ledd skal lyde:

Utbetaling skal skje ved overføring til en bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter en slik konto. Dersom vedkommende mottar flere ytelser som utbetales av trygdens organer, skal ytelsene utbetales til samme konto. Trygdens organer kan kreve opplysninger om kontonummer fra annet offentlig organ uten hinder av taushetsplikt og opprette et register over kontonumre. Innhenting av kontonummer og opprettingen av et register kan omfatte også kontonumrene til personer som ikke får utbetalinger som nevnt.

§ 22-18 fjerde ledd skal lyde:

Departementet gir forskrifter om gjennomføringen av denne paragrafen, og kan bestemme at visse saker eller typer av saker skal unntas fra bestemmelsene i første og andre ledd. Det kan videre bestemmes at kontonummer innhentet med hjemmel i første ledd tredje og fjerde punktum skal kunne nyttes ved utbetaling av ytelser uten forhåndsvarsel til mottakeren.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 49 mot 25 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.55.46)

Videre var innstillet:

§ 22-19 (ny) skal lyde:

§ 22-19 *Utbetaling av små beløp*

Dersom en stønad som gis som et engangsbetøp utgjør mindre enn 50 kroner, skal stønaden ikke utbetales. Dersom medlemmet innen 6 måneder får rett til ytterligere stønadsbetøp, og summen av stønadsbetøpene utgjør minst 50 kroner, kan vedkommende kreve at betøpene slås sammen og utbetales under ett. Bestemmelsene i første og andre punktum gjelder for alle stønader som administreres av trygdens organer eller utbetales av dem.

II

I lov 23. juni 2000 nr. 55 om endringer i folketrygdloven gjøres følgende endringer:

Endringene i § 10-14 andre ledd bokstav b oppheves.

Endringene i § 11-15 andre ledd bokstav b oppheves.

§ 15-14 første ledd første punktum skal lyde:

Overgangsstonad etter dette kapitlet faller bort i den utstrekning vedkommende mottar ytelse til livsopphold fra folketrygden i form av pensjon eller overgangsstonad som gjenlevende ektefelle, alderspensjon, uførepensjon, foreløpig uførestonad eller tilsvarende ytelse fra utlandet.

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser i lovens del IV pkt. 5 skal lyde:

Endringene i folketrygdloven §§ 15-9 og 16-8 trer i kraft 1. januar 2002.

Endringen i § 17-8 tredje ledd trer i kraft 1. januar 2002, og blir nytt fjerde ledd.

Endringene i folketrygdloven § 15-14 trer i kraft 1. januar 2002 for nye tilfeller. For tilfeller hvor overgangsstonad til enslig forsørgere er samordnet med rehabiliteringspenger, eller vilkårene for begge ytelsene er oppfylt per 31. desember 2001, trer endringene i kraft 1. januar 2003.

III

I lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i folketrygdloven gjøres følgende endringer:

§ 10-16 andre ledd bokstav b skal lyde:

b) i den utstrekning medlemmet får *barnepensjon etter kapittel 18*

§ 10-18 andre ledd skal lyde:

Det skal fastsettes en særskilt uføregrad for den del av uførheten som skyldes yrkesskade eller yrkessykdom. Det ses bort fra uførhet som skyldes andre forhold enn yrkesskaden, når denne delen utgjør under 30 prosent av den totale uførheten.

§ 11-16 andre ledd skal lyde:

Attføringspengene ytes uten reduksjon for innleggelsesmåneden og den påfølgende måneden. Deretter blir attføringspengene redusert med 50 prosent. Den årlige utbetaling av attføringspengene skal likevel ikke være lavere enn 50 prosent av grunnbeløpet.

§ 11-18 andre ledd bokstav b skal lyde:

b) i den utstrekning medlemmet får *barnepensjon etter kapittel 18*.

§ 11-20 andre ledd skal lyde:

Det skal fastsettes en særskilt uføregrad for den del av uførheten som skyldes yrkesskade eller yrkessykdom. Det ses bort fra uførhet som skyldes andre forhold enn yrkesskaden, når denne delen utgjør under 30 prosent av den totale uførheten.

IV

I lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner gjøres følgende endringer:

§ 18 nr. 1 tredje ledd skal lyde:

Har invaliden rett til foreløpig uførestonad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i første ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder første ledd første punktum for den delen av ytelsen som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliteringspengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

§ 18 nr. 1 sjettede ledd skal lyde:

Dersom det ytes foreløpig uførestonad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i fjerde ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder fjerde ledd første og andre punktum for den delen av ytelsen som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliteringspengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

V

I lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner gjøres følgende endringer:

§ 23 nr. 1 tredje ledd skal lyde:

Har invaliden rett til foreløpig uførestonad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i første ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder første ledd første punktum for den delen av ytelsen som overstiger

folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliteringspengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

§ 23 nr. 1 sjette ledd skal lyde:

Dersom det ytes foreløpig uførestønad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i fjerde ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder fjerde ledd første og andre punktum for den delen av ytelsen som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliteringspengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

VI

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse gjøres følgende endring:

§ 36 første ledd andre punktum skal lyde:

Ytelser fra folketrygden som er nevnt i folketrygdloven § 17-8 fjerde ledd er likestilt med arbeidsinntekt.

VII

I lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordningen for apoteketaten gjøres følgende endring:

§ 19 første ledd andre punktum skal lyde:

Ytelser fra folketrygden som er nevnt i folketrygdloven § 17-8 fjerde ledd er likestilt med arbeidsinntekt.

VIII

I lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd gjøres følgende endringer:

§ 12 nr. 3 fjerde ledd skal lyde:

Dersom den skadede har rett til foreløpig uførestønad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i annet ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder annet ledd første punktum for den delen av ytelsen som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliteringspengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

§ 19 nr. 1 tredje ledd skal lyde:

Dersom det ytes foreløpig uførestønad eller overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggs-pensjon, gjelder bestemmelsene i annet ledd på samme måte. For rehabiliteringspenger, attføringspenger og overgangsstonad til enslige forsørgere gjelder annet ledd første punktum for den delen av ytelsen som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Dersom rehabiliterings-

pengene, attføringspengene eller overgangsstonaden er gradert eller redusert for inntekt, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp.

IX

I lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten gjøres følgende endringer:

§ 6 nr. 2 skal lyde:

2. Dersom både Trygderettens leder og nestlederen har forfall, skal den eldste i ansiennitet av de andre juridisk kyndige medlemmer gjøre tjeneste i lederens sted eller, dersom Trygderetten er inndelt i avdelinger, det juridisk kyndige medlemmet som har lengst ansiennitet som avdelingsleder.

§ 12 nr. 2 skal lyde:

2. Det organ som har truffet det påankede vedtaket, skal, med de unntak som departementet bestemmer, være ankemotpart ved behandlingen av anken i Trygderetten. Rikstrygdeverket skal likevel være ankemotpart for vedtak truffet av trygdekontoret etter andre lover enn folketrygdloven og barnetrygdloven.

I § 14 andre ledd skal ordet «leder» endres til «administrator».

§ 25 skal lyde:

Hvis Trygderettens kjennelse er til gunst for den ankende part, skal retten pålegge ankemotparten helt eller delvis å erstatte de nødvendige utgifter som saken har medført for den ankende part, inkludert utgifter som Trygderetten er ansvarlig for etter bestemmelsene i lov av 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp.

Hvis den ankende part åpenbart uten grunn har fremsatt eller opprettholdt anke, kan retten bestemme at vedkommende helt eller delvis skal bære de utgifter som anken har medført for Trygderetten og ankemotparten.

Saksomkostninger tilkjennes bare når parten har krevd det. Retten tar avgjørelse om saksomkostninger i den kjennelse som avslutter saken.

Rettens avgjørelser om saksomkostninger kan påkjæres separat. Bestemmelsene i tvistemålsloven § 181 gjelder tilsvarende. Kjæremålsrett er den lagmannsrett som er nevnt i § 23 andre ledd i loven her. Fristen for å erklære kjæremål er fire uker fra den dag vedkommende mottok underretning om avgjørelsen.

X

Ikkraftredelses- og overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven §§ 5-8, 8-49 første ledd og 22-18, endringene i trygderettsloven §§ 6, 12, 14 og 25 og endringene i lov 23. juni 2000 nr. 55 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover, trer i kraft straks.
2. Ny § 22-19 i folketrygdloven trer i kraft 1. januar 2002 og gis virkning for stonadsbeløp som ikke er utbetalt pr. 31. desember 2001.

3. Endringene i lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover §§ 10-18, 11-16 og 11-20 trer i kraft straks. Endringene i § 11-18 trer i kraft 1. januar 2002 og gjøres gjeldende for nye tilfeller. Endringene i § 10-16 trer i kraft 1. januar 2002 for nye tilfeller, og for tilfeller hvor rehabiliteringspenger er samordnet med etterlatteytelser eller vilkårene for begge ytelsene er oppfylt pr. 31. desember 2001 trer endringene i kraft 1. januar 2003.
4. Endringene i folketrygdloven §§ 5-16, 10-8 tredje ledd bokstav e og f, 11-4, 15-14, 17-8 og 22-10 trer i kraft 1. januar 2002. For etterlatte som mottar ytelser pr. 31. desember 2001 trer endringen i § 17-8 i kraft 1. januar 2003. Endringene i §§ 8-12, 8-14, 8-34, 8-36, 8-38 og 8-39 trer i kraft 1. januar 2002 og skal gjelde for nye tilfeller. Endringene i §§ 8-49 andre ledd og 10-8 tredje ledd ny bokstav g trer i kraft 1. januar 2002 og skal gjelde for nye tilfeller. Endringene i folketrygdloven § 19-6 trer i kraft 1. januar 2002 og skal gjelde også for løpende tilfeller. Endringene i innholdsfortegnelse til folketrygdloven kapittel 10 og 11 trer i kraft 1. januar 2002.
5. Endringene i lovene om krigspensjonering for militærpersoner § 18, krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner § 23 og yrkesskadetrygdloven §§ 12 og 19 trer i kraft 1. januar 2002. Departementet fastsetter overgangsregler i forskrift.
6. Endringene i lov om Statens Pensjonskasse § 36 og lov om pensjonsordningen for apoteketaten § 19 trer i kraft 1. januar 2002.
7. Endringene i folketrygdloven §§ 3-25, 3-26, 3-27, 3-28 og 17-10 trer i kraft 1. mai 2002. Endringene i §§ 3-25 og 3-26 gis virkning for barnetillegg som utbetales for tidsrom etter 30. april 2002. Endringen i § 17-10 omfatter dødsfall som har funnet sted tidligere, men ytelsen utbetales tidligst med virkning fra ikrafttredelsestidspunktet.
8. Endringene i folketrygdloven §§ 15-8 og 22-12 trer i kraft 1. august 2002.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i smittevernloven og i enkelte andre lover

I

I lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakkskader (tobakkskadeloven) gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

Sosial- og helsedirektoratet skal i alminnelighet uttale seg før departementet treffer bestemmelse etter denne lov. *Sosial- og helsedirektoratet* skal undersøke virkningen av tiltak som settes i verk i medhold av loven.

Produsenter, importører og forhandlere av tobakksvarer samt deres fellesorganer plikter å gi departementet de opplysninger som det krever for at *Sosial- og helsedirektoratet* skal kunne utføre sine *gjøremål*. *Opplysninger* som er gitt departementet i henhold til denne paragraf kan det gi videre til *Sosial- og helsedirektoratet*. Den som mottar slike opplysninger skal med de begrensninger som følger av hans *gjøremål* etter loven iakttas taushet om drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår. Taushetsplikten skal ikke være til hinder for utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaveregisteret.

II

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-3 annet ledd skal lyde:

Uten hinder av taushetsplikt kan Statens Helsetilsyn eller den det gir myndighet kreve opplysning om helsetjenesten i kommunen og dens pasienter som er påkrevet for oversikt, kontroll og tilsyn. Statens Helsetilsyn eller den det gir myndighet kan foreta inspeksjon og undersøkelse også av journal og opptegetninger m.v. Statens helsetilsyn kan forelegge innhentede opplysninger *for andre* sakkyndige til uttalelse.

III

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-3 første ledd nr. 4 skal lyde:

alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom: et utbrudd eller fare for utbrudd som krever særlig omfattende tiltak. *Sosial- og helsedirektoratet* kan i tvilstilfelle avgjøre når det foreligger et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom.

§ 2-2 åttende ledd skal lyde:

Når det er nødvendig for iverksetting av tiltak eller for oversikt og kontroll i forbindelse med smittsomme sykdommer, kan kommunelegen, fylkeslegen, *Sosial- og helsedirektoratet* og Statens helsetilsyn kreve opplysninger fra offentlige kilder eller privat helsetjeneste uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

§ 2-3 sjette ledd skal lyde:

Ved utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom, eller når det er fare for slikt utbrudd, og når det er nødvendig av hensyn til smittevernet, kan *Sosial- og helsedirektoratet* med øyeblikkelig virkning pålegge personer som nevnt i første ledd midlertidige meldings- og varslingsplikter som fraviker fra forskrifter etter fjerde ledd uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

§ 3-7 fjerde og femte ledd skal lyde:

Sosial- og helsedirektoratet kan pålegge et laboratorium eller en institusjon å utføre kartleggingsundersøkelser som nevnt i andre ledd når dette anses påkrevd av hensyn til smittevernet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av undersøkelser etter denne paragraf, og om bruken av resultatene, herunder plikt for laboratorier/institusjoner til å gi melding om analysefunn uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

§ 3-8 fjerde ledd skal lyde:

Når det ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom er nødvendig å vaksinere befolkningen eller deler av den med en gang for at folkehelsen ikke skal bli vesentlig skadelidende, kan *Sosial- og helsedirektoratet* påby vaksinerings etter andre ledd og tiltak etter tredje ledd.

§ 3-9 første ledd bokstav e skal lyde:

at undersøkelser eller analyser skal gjøres slik *Sosial- og helsedirektoratet* bestemmer, og at de må foretas av noen som *Sosial- og helsedirektoratet* har godkjent,

§ 4-1 annet og tredje ledd skal lyde:

Ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen, kan *Sosial- og helsedirektoratet* treffe vedtak som nevnt i første ledd for hele landet eller for deler av landet.

Har kommunestyret eller *Sosial- og helsedirektoratet* truffet vedtak om tiltak etter første eller andre ledd som den ansvarlige ikke retter seg etter, kan kommunestyret sørge for at tiltakene blir satt i verk. Kommunestyret kan sørge for iverksetting av tiltakene også dersom den ansvarliges holdning eller atferd kan medføre at iverksettingen blir forsinket, eller dersom det er uvisst hvem som er den ansvarlige. Tiltakene gjennomføres for den ansvarliges regning, kommunen hefter for kravet om vederlag.

§ 4-1 sjette ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om de forskjellige tiltak, herunder fastsette krav til metoder og midler som skal brukes og til kvalifikasjoner hos de personer som skal sette i verk tiltak. I forskrift kan det også fastsettes bestemmelser om plikt til løpende gjennomføring av tiltak som nevnt i første ledd bokstav e.

§ 4-2 tredje ledd skal lyde:

Fylkeslegen avgjør klage over vedtak. Når legene som skal gjøre vedtak etter andre ledd er uenige, skal fylkeslegen delta i avgjørelsen. *Sosial- og helsedirektoratet* avgjør klagen når fylkeslegen har vært med i første instans. En klage har ikke utsettende virkning på iverksetting av vedtak etter denne paragrafen.

§ 4-4 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette begrensninger og andre nærmere bestemmelser om innførsel, transport og annen håndtering av smittesfarlig materiale som kan bety en fare for overføring av smittsom sykdom til mennesker.

§ 4-6 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi bestemmelser om transport av lik innenfor landet og fra og til utlandet, og fastsette hygieniske bestemmelser i forbindelse med gravferd, herunder minimums- og maksimumskrav til emballering og hvilke opplysninger som transportør, begravelsesbyrå og andre kan kreve.

§ 4-8 første ledd skal lyde:

Ved et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom kan departementet eller *Sosial- og helsedirektoratet* pålegge ethvert innenlandsk massemedium å ta inn meldinger til hele befolkningen eller avgrensede grupper av den.

§ 4-9 tredje ledd skal lyde:

Helsepersonell har plikt til å følge *Sosial- og helsedirektoratets* pålegg etter § 7-10 om at en allmennfarlig smittsom sykdom skal forebygges, undersøkes, behandles, eller pleies etter bestemte faglige retningslinjer, eller at undersøkelser eller analyser skal gjøres slik *Sosial- og helsedirektoratet* bestemmer eller bare må gjøres av noen som *Sosial- og helsedirektoratet* har godkjent.

§ 5-3 fjerde ledd skal lyde:

I sammenheng med forlengelse av isoleringstiden kan det vedtas tvungen medikamentell behandling når dette kan redusere isoleringstiden vesentlig. Tvungen medikamentell behandling kan bare gjennomføres når den kan gjøre en smittet person smittefri og er uten fare eller større ubehag. *Departementet* kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om behandlingen.

§ 5-4 tredje ledd skal lyde:

Når særlige forhold krever det, kan smittede personer isoleres i andre institusjoner godkjent av *Sosial- og helsedirektoratet*.

§ 5-5 tredje ledd skal lyde:

Sosial- og helsedirektoratet kan selv reise sak for nemnda.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4 Fylkeslegens oppgaver

Fylkeslegen skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot allmennfarlige smittsomme sykdommer, og skal holde Statens helsetilsyn og *Sosial- og helsedirektoratet* orientert om forholdene i fylket. Jfr. lov av 30. mars 1984 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

§ 7-9 skal lyde:

§ 7-9 *Nasjonalt folkehelseinstitutt*

Nasjonalt folkehelseinstitutt er statens smitteverninstitutt. *Nasjonalt folkehelseinstitutt* skal overvåke den nasjonale og delta i overvåkingen av den internasjonale epidemiologiske situasjonen, drive forskning på smittevernområdet og sikre nødvendig vaksineforsyning og vaksineberedskap, herunder egen vaksineproduksjon.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal gi bistand, råd, veiledning og informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen om smittsomme sykdommer, smittevern og valg av smitteverntiltak, herunder i forbindelse med:

- oppklaring og kontroll av utbrudd av smittsom sykdom i og utenfor helseinstitusjoner,
- antimikrobiell resistensutvikling,
- laboratorieundersøkelser innenfor områdene medisinsk mikrobiologi, infeksjonsimmunologi og entomologi og
- skadedyrbekjempelse.

§ 7-10 skal lyde:

§ 7-10 *Sosial- og helsedirektoratets oppgaver*

Gjennom råd, veiledning, opplysning og vedtak etter loven skal *Sosial- og helsedirektoratet* medvirke til at befolkningens behov for tjenester og tiltak blir dekket i forbindelse med smittsomme sykdommer.

Når det er nødvendig for å sikre et effektivt og forsvarlig smittevern, kan *Sosial- og helsedirektoratet* bestemme at kommuner, fylkeskommuner eller statlige institusjoner skal organisere eller utføre nærmere bestemte tjenester eller tiltak, samarbeide, eller følge nærmere bestemte retningslinjer.

På tilsvarende måte som etter foregående ledd kan *Sosial- og helsedirektoratet* pålegge helsepersonell å følge nærmere bestemte faglige retningslinjer.

Ny § 7-10 a skal lyde:

§ 7-10 a *Statens helsetilsyns oppgaver*

Statens helsetilsyn skal ha det overordnede tilsynet med at den kommunale, fylkeskommunale og statlige virksomheten er i samsvar med loven og med forskrift eller enkeltvedtak med hjemmel i loven.

Dersom virksomheten drives på en måte som er i strid med loven, forskriftene eller enkeltvedtak med hjemmel i loven, og dette kan ha skadelige følger for pasienter eller andre, eller på andre måter er uheldige eller uforsvarlige, kan *Statens helsetilsyn* gi pålegg om å rette forholdene.

IV

I lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-11 overskrift og første ledd første punktum skal lyde:

§ 3-11 Klage til *Sosial- og helsedirektoratet*

Sosial- og helsedirektoratet kan etter klage endre kontrollkomisjonens vedtak om ikke å innlegge en person som søkes overført fra annen institusjon eller anstalt.

§ 3-11 tredje ledd skal lyde:

Klageretten til *Sosial- og helsedirektoratet* i saker som er nevnt i første ledd, utøves av pasienten eller vedkommende faglig ansvarlige, eller av den innsatte eller den ansvarlige fengselsmyndighet. De som kan klage, kan også be om overføring som nevnt i første ledd og kan klage vedtaket inn for kontrollkomisjonen.

§ 5-8 annet ledd skal lyde:

Ved uenighet om vilkåret for tilbakeføring er oppfylt, bringes saken inn for *Sosial- og helsedirektoratet* for avgjørelse.

V

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) gjøres følgende endring:

§ 53 skal lyde:

§ 53 Tildeling av autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning

Sosial- og helsedirektoratet gir autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning mot nærmere fastsatt godtgjørelse. *Sosial- og helsedirektoratet* kan delegerer myndighet til å gi spesialistgodkjenning til private yrkesorganisasjoner.

Sosial- og helsedirektoratet kan nekte en søker autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning hvis det foreligger omstendigheter som ville gitt grunnlag for tilbakekall etter § 57.

Vedtaket etter bestemmelsens foregående ledd er enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Hvis det er grunn til å tro at tilbakekallsgrunn foreligger, kan *Sosial- og helsedirektoratet* pålegge helsepersonell å underkaste seg undersøkelser som omtalt i § 60.

VI

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 4

Referat

1. (45) Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og om endringer i arbeidsmiljøloven (Ot.prp. nr. 28 (2001-2002))
Enst.: Sendes kommunalkomiteen.

Møtet hevet kl. 20.
